

ДЕФЕКТИ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ПІД ЧАС КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ У КПК УКРАЇНИ**DEFECTS IN THE LEGAL REGULATION OF INTERNATIONAL COOPERATION IN CRIMINAL PROCEEDINGS IN THE CRIMINAL CODE OF UKRAINE**

Зуєв В.В., к.ю.н.,

асистент кафедри кримінального процесу

Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

У статті аналізуються різноманітні недоліки нормативно-правового регулювання міжнародного співробітництва під час кримінального провадження у Кримінальному процесуальному кодексі. Розглядаються окремі групи дефектів, що притаманні законодавству: прогалини в праві, колізія норм та недосконала законодавча техніка. Звертається увага на конкретні нормативні положення, що містять такі дефекти.

Акцентовується увага та наводяться приклади безсистемності внесення змін до відповідного розділу КПК, що проявляється в існуванні в чинному Законі неузгоджених положень та відвертих помилок. Окрім цього обґрунтовується некоректність викладення поняття «обсяг міжнародного співробітництва».

Також в роботі наводиться приклад колізії окремих норм та процедур, що унеможлиблює досягнення мети таких процедур. Зокрема аналізується порядок такої процесуальної дії як вручення документів під час надання міжнародної правової допомоги та порядок повідомлення про підозру особі. Констатується неможливість здійснення вручення повідомлення про підозру особі шляхом вручення документів як процесуальної дії під час надання міжнародної правової допомоги. Пропонуються шляхи усунення таких суперечностей.

Окремо зосереджується увага на прогалинах у нормативно-правовому врегулюванні окремих питань, зокрема видачі осіб, які звернулись із заявою про визнання їх біженцями або особами, які потребують додаткового захисту. Чинне законодавство не містить достатньо гарантій прав таких осіб і ставить їх у вкрай вразливе становище за певних умов.

На кінець автором висувуються пропозиції внесення змін до чинного законодавства для усунення прогалин у врегулюванні, зокрема, щодо регламентації процедури у разі отримання одночасно (паралельно) декількох запитів про видачу особи, у тому числі отримання запиту про передачу особи до Міжнародного кримінального суду; щодо підстави зупинення досудового розслідування у разі співробітництва із Міжнародним кримінальним судом; вдосконалення гарантій прав особи під час процедури приведення вироку суду іноземної держави у відповідність із законодавством України.

Ключові слова: міжнародне співробітництво, міжнародна правова допомога, екстрадиція, колізії, прогалини, дефекти законодавчої техніки.

The article analyses various defects in the legal regulation of international cooperation in criminal proceedings in the Criminal Procedure Code. The author considers certain groups of defects typical for legislation: gaps in law, conflict of provisions and imperfect legislative technique. Attention is drawn to specific regulatory statements containing such defects.

The author focuses on and provides examples of the unsystematic manner in which the relevant section of the CPC is amended, which is illustrated by the existence of inconsistent norms and outright errors in the current Law. In addition, the author substantiates the incorrectness of the definition of the concept of "scope of international cooperation".

The article also provides an example of a conflict between certain rules and procedures, which makes it impossible to achieve the purpose of such procedures. In particular, the author analyses the procedure for such a procedural action as handing an international legal aid document and the procedure for giving a person a notice of suspicion. The author states that it is impossible to give notice of suspicion to a person by handing over documents as a procedural action in the course of international legal aid provision. The author suggests ways to eliminate such contradictions.

Special attention is paid to the gaps in the legal regulation of certain issues, in particular, extradition of persons who have applied for recognition as refugees or persons in need of complementary protection. The current legislation does not contain sufficient guarantees of the rights of such persons and puts them in an extremely vulnerable position under certain conditions.

In conclusion, the author makes proposals for amending the current legislation to eliminate the gaps in regulation, in particular, to regulate the procedure in case of receipt of several requests for extradition of a person at the same time (in parallel), including receipt of a request for transfer of a person to the International Criminal Court; regarding the grounds for suspension of pre-trial investigation in case of cooperation with the International Criminal Court; improvement of guarantees of a person's rights during the procedure for bringing a foreign court judgement in line with the legislation

Key words: international cooperation, international legal assistance, extradition, collisions, gaps, defects in legislative technique.

Кримінальні процесуальні правовідносини перебувають у постійній динаміці, враховуючи розвиток суспільних відносин, розвиток технічних можливостей, політичний чинник тощо. Така динаміка проявляється у систематичному внесенні/пропозиціях змін до кримінального процесуального законодавства. На жаль, можна констатувати, що систематичність не призводить до системності таких змін – часто нові зміни суперечать вже чинним нормам. Інша проблема – взагалі відсутність уваги законодавця до існуючих роками прогалин чи неузгодженості у врегулюванні відповідних положень. Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження не є найзатребуванішим інститутом кримінального процесуального права, оскільки по своїй суті це є субсидіарним порядком, ускладнений іноземними елементами, що очевидно є далеко не у кожному провадженні.

Утім велика кількість чинників актуалізує застосування механізмів міжнародного співробітництва для досягнення мети кримінального провадження. Це у свою чергу призводить до підвищення уваги законотворця до окремих положень Розділу IX КПК. Однак і досі залишаються неврегульовані чи неузгоджені окремі положення цього розділу, про що далі.

На початку звернемо увагу на нормативно-правові недоліки, пов'язані із недосконалою законодавчою технікою. І перше, що кидається в очі, є некоректна форма викладення поняття «*обсягу міжнародного співробітництва*» у першому реченні ч. 1 ст. 542 КПК.

Так, «*Міжнародне співробітництво під час кримінального провадження*» полягає у вжитті необхідних заходів з метою надання міжнародної правової допомоги шляхом вручення документів, виконання окремих процесуальних

дій, видачі осіб, які вчинили кримінальне правопорушення, тимчасової передачі осіб, перейняття кримінального переслідування, передачі засуджених осіб та виконання вироку» (ч. 1 ст. 542 КПК) [1]. Із такого викладення вбачається непослідовність та невідповідність запропонованій самим законодавцем структурі міжнародного співробітництва під час кримінального провадження (Глави 43–46 Розділу IX КПК). Фактично перераховуються як цілі форми міжнародного співробітництва (які є більш комплексними правовими явищами, викладені в окремих главах КПК), так і окремі процесуальні дії. При цьому порушується послідовний порядок – після “надання міжнародної правової допомоги” (Глава 43 КПК “Міжнародна правова допомога при проведенні процесуальних дій”), при чому необґрунтовано виділяється лише конкретна процесуальна дія – вручення документів (ст. 564 КПК), слідує наступна форма міжнародного співробітництва – “видача осіб, які вчинили кримінальне правопорушення” (Глава 44 КПК), але після якої згадується “тимчасова передача осіб”, що є окремою процесуальною дією і міститься у попередній Главі 43 КПК (ст. 565 КПК), а відповідно є складовим елементом “міжнародної правової допомоги” і не є різновидом “вдачі особи”, а вже після цього йдуть дві наступні форми міжнародного співробітництва, передбачені відповідно Главами 45 та 46 КПК. Але і їх викладення не є коректним або повним. Так, Главою 45 передбачена така форма як «Кримінальне провадження у порядку перейняття», а не перейняття кримінального переслідування, а Глава 46 у назві містить також термін «визнання» вироку судів іноземних держав, про що у першому реченні ч. 1 ст. 542 КПК законотворець вирішив забути.

Вважаємо такий виклад одного із загальних понять міжнародного співробітництва під час кримінального провадження некоректним, таким, що суперечить структурі цього Розділу КПК, та який не сприяє правильному та однозначному розумінню. І вкотре залишається поза увагою законодавця.

Наступним прикладом некоректного викладення норми права є класичний зразок безсистемності внесення змін. Так, Статтю 545 доповнено новою частиною [третьою] згідно із Законом № 198-VIII від 12.02.2015 р. [2], якою визначався порядок передачі матеріалів до НАБУ, отриманих в рамках запиту про надання міжнародної правової допомоги. Відповідно ч. 3 ст. 545 КПК у редакції до цих змін стала частиною четвертою («Якщо цим Кодексом або чинним міжнародним договором України передбачено інший порядок зносин, на визначений цими законодавчими актами орган поширюється повноваження, передбачені частинами першою, другою цієї статті»). Однак і досі у п.1 ч. 4 ст. 554 КПК та ч. 1 ст. 595 КПК містяться положення із посиланням на ч. 3 ст. 545 КПК (в розумінні до змін 2015 року, оскільки до вказаних статей жодних змін досі так і не вносили).

Аналогічно у ч. 4 ст. 568 КПК («Розшук, арешт і конфіскація майна»): «Майно, передбачене пунктом 1 частини третьої цієї статті [за запитом *запитуючої* сторони виявлене майно 1) може бути передане компетентному органу *запитуючої* сторони як доказ у кримінальному провадженні або для повернення власнику; 2) може бути конфісковане, якщо це передбачено вироком чи іншим рішенням суду *запитуючої* сторони, які набрали законної сили], не передається *запитуваній* стороні або його передання може бути відстрочене чи тимчасовим, якщо це майно потребується для цілей розгляду цивільної або кримінальної справи в Україні чи не може бути вивезено за кордон з інших підстав, передбачених законом». Фактично положення ч. 4 не кореспондують положенням ч. 3, на яку ж іде посилання. І суто логічно виглядає незрозумілим, чому до країни, яку запитують про, зокрема, відшукання та передачу майна або його конфіскацію на запит, передавати майно. Але така неузгодженість досі залишається.

Наступним прикладом недоліків у нормативно-правовому врегулюванні є наявність колізій. Як свідчить статистика щорічних звітів Офісу Генерального прокурора звернення до іноземних компетентних органів або отримання від них запитів про надання міжнародної правової допомоги у виді проведення окремих процесуальних дій є найрозповсюдженішою формою міжнародного співробітництва під час кримінального провадження. Серед них часто зустрічаються абсолютно типові випадки отримання запитів іноземних компетентних органів про вручення особі постанови про притягнення в якості підозрюваного (обвинуваченого) – аналог вітчизняного повідомлення про підозру, а також допиту цієї особи в якості підозрюваного. Згідно зі ст. 561 КПК «на території України з метою виконання запиту про надання міжнародної правової допомоги можуть бути проведені *будь-які процесуальні дії, передбачені цим Кодексом* або міжнародним договором» [1].

Вручення документів особі на підставі запиту про міжнародну правову допомогу є окремою процесуальною дією в рамках надання міжнародної правової допомоги *із власним порядком*, який викладено у ст. 564 КПК. Відповідно, проведення допиту особи (у тому числі підозрюваного) також має відбуватись згідно із порядком (процедурою), передбаченою КПК України.

Однак цілком очевидно стає проблема синхронізації проведення зазначених процесуальних дій в рамках одного запиту про надання міжнародної правової допомоги, оскільки набуття особою статусу підозрюваного та вручення документів під час надання міжнародної правової допомоги регулюється різними, автономними порядками. Так, набуття процесуального статусу підозрюваного має відбуватись в порядку, передбаченому ст. 276–278 КПК України, або якщо особу затримали за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, або якщо щодо особи складено повідомлення про підозру, однак його не вручено їй внаслідок невстановлення місцезнаходження особи, проте вжито заходів для вручення у спосіб, передбачений цим Кодексом для вручення повідомлень. (ч. 1 ст. 42 КПК). Таким чином, законодавець виділяє три підстави набуття статусу підозрюваного у кримінальному провадженні. При цьому, звертаючись до положення ч. 1 ст. 276 КПК, очевидним стає *імперативність такого порядку* повідомлення: «Повідомлення про підозру *обов'язково здійснюється в порядку*, передбаченому статтею 278 цього Кодексу». Затримання ж особи за підозрою у чиненні кримінального правопорушення як друга підстава не має відношення до міжнародного співробітництва та конкретного запиту іноземного компетентного органу, оскільки розрахована на оперативне реагування на вчинення кримінального правопорушення, що здійснюється в межах юрисдикції українських правоохоронних органів прямо зараз. Третя ж підстава набуття статусу підозрюваного містить умову вибуття особи із «поля зору» та, вірогідно, юрисдикції українських уповноважених органів, а також відсилає *до порядку вручення повідомлень*, що є іншою процесуальною дією та ніяк не кореспондує врученню документів як процесуальній дії в рамках міжнародної правової допомоги.

Відповідно до ч. 1 ст. 564 КПК «за запитом компетентного органу іноземної держави про міжнародну правову допомогу документи та рішення, долучені до такого запиту, вручаються особі, визначеній у запиті, *в порядку, встановленому цією статтею*». Очевидно, що під час вручення «постанови про притягнення в якості підозрюваного (обвинуваченого)» на підставі запиту про надання міжнародної правової допомоги, суб'єкт *не набуває* процесуальний статус підозрюваного, оскільки такий документ йому вручено не в порядку, передбаченому ст. 276–278 КПК, а відповідно подальший допит такої особи у статусі підозрюваного неможливий. Більше того, неможливо й застосувати порядок вручення повідомлення

про підозру, визначений ст. 276–278 КПК під час надання міжнародної правової допомоги, оскільки він розрахований на інші ситуації. Окрім цього, проведення допиту такої особи у статусі свідка покладає на неї невиправданий процесуальний примус, враховуючи наявність специфічних обов'язків та відповідальності такого суб'єкта (п. 2 ч. 2 ст. 66 КПК, ч. 1 ст. 67 КПК), та є фактично процесуальною дією, яка не зазначається у запиті про надання міжнародної правової допомоги, якщо запитується проведення саме конкретного виду допиту – підозрюваного.

Для вирішення цієї колізії було б достатньо «пом'якшити» імперативність, визначену в ч. 1 ст. 564 КПК, замінивши на «в порядку, встановленому цим Кодексом».

Наступним недоліком є наявність прогалин у нормативному врегулюванні. Дуже актуальною проблемою є вирішення питання видачі/відмови у видачі осіб, що претендують на статус біженців або осіб, що потребують додаткового захисту.

Частиною другою ст. 589 КПК передбачено, що «особа, якій надано статус біженця, статус особи, яка потребує додаткового захисту, або їй надано тимчасовий захист в Україні, не може бути видана державі, біженцем з якої вона визнана, а також іноземній державі, де її здоров'я, життя або свободі загрожує небезпека за ознаками раси, віросповідання (релігії), національності, громадянства (підданства), приналежності до певної соціальної групи або політичних переконань, крім випадків, передбачених міжнародним договором України» [1]. Однією з ключових гарантій невидачі осіб є гарантія, закріплена в ч. 4 ст. 590 КПК. Так, «*рішення про видачу особи (екстрадицію) не може бути прийнято, якщо така особа подала заяву про визнання її біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, чи скористалася відповідно до законодавства правом на оскарження рішення щодо зазначених статусів, до остаточного розгляду заяви, у порядку, встановленому законодавством України*» [1].

Право шукати й одержувати притулок, встановлене у ст. 14 Загальної декларації прав людини [3] та Протоколу щодо статусу біженців 1967 р. [4], передбачає зобов'язання Держав забезпечити справедливий й ефективний процедури розгляду заяв про отримання статусу біженця або особи, яка потребує додаткового захисту. Такі особи захищені від видворення ст. 33(1) Конвенції 1951 р. [5] «*на весь період процедури надання такого статусу*». Запитувана Держава також не може провести екстрадицію такої особи до країни походження, доки не буде розглянута заява, включаючи етап оскарження.

Екстрадиція особи та визнання особи біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту здійснюються за відповідними процедурами, які регламентовані різними нормативно-правовими актами. Тож, рішення за заявою про надання відповідного статусу та щодо запиту про екстрадицію приймаються в рамках **відокремлених процедур**.

У КПК відсутня спеціальна норма, якою б встановлювався строк звернення особи із заявою до відповідного органу про визнання його біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту. Процедуру звернення, розгляду та підстави і порядок отримання статусу біженця або особи, яка потребує додаткового захисту, регламентує ЗУ «Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту» (далі – Закон) [6].

Відповідно до ч. 1 ст. 5 Закону *особа, яка з наміром бути визнаною біженцем в Україні або особою, яка потребує додаткового захисту, перетнула державний кордон України* в порядку, встановленому законодавством України, повинна протягом п'яти робочих днів звернутися до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту, із заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту. Очевидно, що вказана норма розрахована на осіб,

які вже в момент перетинання кордону усвідомлюють мету – отримання відповідного статусу в Україні.

Частина 5 ст. 5 Закону передбачає, що *особа, яка на законних підставах тимчасово перебуває в Україні*, і під час такого перебування в країні її громадянської належності чи попереднього постійного проживання виникли умови, зазначені в пунктах 1 чи 13 частини першої статті 1 цього Закону, внаслідок яких вона не може повернутися до країни свого походження і має намір бути визнаною біженцем в Україні або особою, яка потребує додаткового захисту, повинна звернутися до центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту, із заявою про визнання біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, *до закінчення строку перебування на території України*.

Ініціювання такого розгляду завжди є суб'єктивним правом особи, а враховуючи відсутність заборонних норм на таке звернення до відповідного органу, а також відокремленість процедури екстрадиції від процедури визнання особи біженцем або такою, що потребує додаткового захисту, це право може бути реалізоване *протягом усього часу перебування особи на території України*. Так як видача особи (екстрадиція) завершується фактично передачею особи до компетентних органів іноземної держави, що пов'язано із перетинанням державного кордону України, то екстрадиційний процес фактично співпадає із строком перебування особи на території України.

Утім, в рамках оскарження прийнятого рішення про видачу особи досліджуються ті обставини, які існували на момент винесення такого рішення та впливали на його законність та обґрунтованість. А тому звернення особи із заявою про визнання її біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, є підставою для скасування судом прийнятого рішення про видачу особи у разі наявності такої заяви на момент прийняття рішення. Відповідна правова позиція міститься, зокрема, у постанові ККС Верховного Суду у справі № 757/56198/21-к (провадження № 51-1776км22) від 23.03.2023 р. [7].

Факт звернення особи із заявою про визнання її біженцем або особою, яка потребує додаткового захисту, *вже після прийняття такого рішення* є обставиною, яка впливає на статус цієї особи та має впливати на здійснення фактичної передачі з урахуванням положень міжнародно-правових актів стосовно невидворення особи до вирішення її остаточного статусу. Однак це не впливає на оцінку законності прийнятого до цього рішення, а відповідно не є підставою для його скасування.

Таким чином, особа може опинитись у ситуації, коли вона цілком законно звернулася із заявою про отримання статусу біженця або особи, яка потребує додаткового захисту, остаточне рішення по якій ще не прийнято (особливо враховуючи процесуальні можливості оскарження), а рішення центрального органу щодо екстрадиції вже прийнято та не скасовано судом, адже на момент прийняття такого рішення екстрадиційної перевіркою не було встановлено обставин, які б перешкождали видачі (наприклад, факт отримання відповідного статусу особи чи принаймні подана заява про намір отримати такий статус).

З метою фактичної передачі особи, щодо якої *прийнято рішення про видачу (екстрадицію)*, центральний орган України після набрання чинності цим рішенням надає відповідні доручення (направляє звернення) компетентним органам України. Передача особи має бути здійснена протягом п'ятнадцяти днів з дати, встановленої для її передачі (ст. 593 КПК). Тобто, якщо рішення про видачу не скасовано судом під час його оскарження, то немає перешкод для фактичної передачі особи, що не відповідає положенням міжнародно-правових актів, згаданих вище, оскільки на цей час не прийнято остаточного рішення щодо статусу особи у паралельній, відокремленій процедурі.

У цьому контексті доречно згадати положення ч. 7 ст. 591 КПК, відповідно до якого ухвала суду апеляційної інстанції може бути оскаржена в касаційному порядку *лише прокурором* з мотивів неправильного застосування судом норм міжнародних договорів України, якщо скасування рішення про видачу (екстрадицію) перешкоджає подальшому провадженню щодо особи, видача якої запитувалася іноземною державою. Одним із найважливіших положень, пов'язаних з необхідністю забезпечення прав особи, до якої застосовуються примусові заходи, пов'язані з екстрадицією, безумовно є гарантування ефективних засобів оскарження рішень у кримінальному провадженні щодо видачі (екстрадиції) особи. Однак, вбачається, норму, що викладена у ч. 7 ст. 591 КПК, необхідно доповнити положенням, відповідно до якого «ухвала суду апеляційної інстанції може бути оскаржена в касаційному порядку особою, щодо якої прийнято рішення про її видачу, її захисником з мотивів неправильного застосування судом норм Кримінального процесуального кодексу, норм міжнародних договорів України, якщо таке рішення стосується прав, свобод чи інтересів особи».

Забезпечити невидачу особи, щодо якої не прийнято остаточне рішення щодо її статусу, могла б відстрочка передачі. Однак відповідно до ст. 592 КПК *після прийняття рішення про видачу особи* (екстрадицію) центральний орган України може відстрочити фактичну передачу особи до іноземної держави у разі, якщо: 1) особа, щодо якої прийнято рішення про видачу (екстрадицію), притягається до кримінальної відповідальності або відбуває покарання у виді позбавлення чи обмеження волі за інший злочин на території України – до закінчення досудового розслідування або судового провадження, відбуття покарання чи звільнення від покарання з будь-яких законних підстав; 2) особа, щодо якої надійшов запит про видачу, тяжко хворіє і за станом здоров'я не може бути видана без шкоди її здоров'ю – до її видужання.

З огляду на вищевикладене, з метою забезпечення виконання гарантій невидворення особи, щодо якої не прийнято остаточне рішення щодо її статусу, очевидно необхідно доповнити вказану статтю ще однією підставою відстрочки передачі особи: «3) *особою подана заява про визнання її біженцем чи особою, яка потребує додаткового захисту – до прийняття остаточного рішення, яке набрало законної сили*».

Також доречно згадати, що відповідні запити про однакове прохання або щодо однієї особи можуть бути отримані одночасно від декількох різних суб'єктів. КПК не містить положень, які б регулювали порядок розгляду таких запитів та алгоритм вирішення таких колізій з правилами чи умовами встановлення пріоритету.

Аналогічно це стосується і Розділу IX-2 («Особливості співробітництва із Міжнародним кримінальним судом»), в якому відсутні будь-які алгоритми у разі отримання одночасно запиту від МКС про передачу особи та запиту про видачу тієї ж особи від запитуючої країни. Однак, Римський Статут (не ратифікований Україною, що ускладнює вирішення цієї проблеми) містить такі положення у ст. 90 *в частині вирішення колізії на запит про передачу*

йому особи за наявності одночасного запиту іншої країни про видачу її такої особи. Так, «державо-учасниця, яка отримує від Суду прохання про надання особи у її розпорядження відповідно до статті 89, якщо вона отримує також прохання від будь-якої іншої держави про видачу цієї ж особи за те саме діяння, що утворює основу злочину, за яку Суд здійснює прохання про передачу цієї особи, і враховується розслідування або судове переслідування, проведене запитуючою державою зв'язку з його проханням про видачу; або б) якщо Суд виносить ухвалу, про яку йдеться в підпункті (а), на підставі повідомлення запитуваної держави відповідно до пункту 1. У разі, якщо рішення відповідно до підпункту (а) пункту 2 не було винесено, запитувана держава може на свій розсуд до винесення Судом ухвали на підставі підпункту (б) пункту 2 розпочати розгляд прохання про видачу від запитуючої держави, але не видає особу до винесення Судом ухвали про неприйнятність справи. Якщо запитуюча держава не є державою-учасницею цього Статуту, то запитувана держава, у тому випадку, якщо вона не пов'язана міжнародною зобов'язанням з видачі особи державі, що запитує, віддає перевагу прохання про надання в розпорядження, що надійшло від Суду, якщо Суд визнав цю справу прийнятною. Якщо ж у справі відповідно до пункту 4 Судом не було винесено рішення про прийнятність, запитувана держава може на свій розсуд приступити до розгляду прохання про видачі, що надійшла від запитуючої держави» [8].

В контексті згадки про Міжнародний кримінальний суд також важливою пропозицією може бути доповнення ст. 280 КПК («Підстави та порядок зупинення досудового розслідування») п. 3-1 – «проведення процесуальних дій у межах співробітництва із Міжнародним кримінальним судом».

Також доречними видаються зміни до ст. 610 КПК, зокрема в частині залучення захисника під час розгляду судом питання про приведення вироку суду іноземної держави у відповідність із законодавством України; можливості відмови у задоволенні клопотання про виконання покарання, коли засуджена особа повідомила про відмову в передачі після прийняття рішення Міністерством юстиції України; можливості оскарження ухвали в касаційному порядку, у тому числі захисником; встановлення конкретних строків надсилання судом копії ухвали до Міністерства юстиції України.

Підсумовуючи викладене, варто наголосити, що усунення будь-яких правових дефектів можливе лише за умов належного виконання законодавцем своїх функцій. Зростання актуальності міжнародного співробітництва під час кримінального провадження неминуче приверне увагу законодавця до цього інституту кримінального процесуального права. Сподіватимось, що це дозволить виправити старі нормативно-правові дефекти та не призведе до масових, але безсистемних, змін у законодавстві у майбутньому.

ЛІТЕРАТУРА

1. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 р. № 4651-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17/sp:head#top> (дата звернення 08.08.2024).
2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення діяльності Національного антикорупційного бюро України та Національного агентства з питань запобігання корупції : Закон України від 12.02.2015 р. № 198-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/198-19#Text> (дата звернення 08.08.2024).
3. Загальна декларація прав людини : прийнята і проголошена резолюцією 217 А (III) ГА ООН від 10.12. 1948 р. *База даних «Законодавство України»*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_015#Text (дата звернення 08.08.2024).
4. Протокол щодо статусу біженців : підписаний 16.12.1967 р. *База даних «Законодавство України»*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_363#Text (дата звернення 08.08.2024).
5. Конвенції про статус біженців : підписана 28.07.1951 р. *База даних «Законодавство України»*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_011/ed20020110#Text (дата звернення 08.08.2024).

6. Про біженців та осіб, які потребують додаткового або тимчасового захисту : Закон України №3671-VI від 08.07.2011 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3671-17#Text> (дата звернення 08.08.2024).
7. Постанова ККС Верховного Суду у справі № 757/56198/21-к (провадження № 51-1776км22) від 23.03.2023 р. *Єдиний державний реєстр судових рішень*. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/109911745> (дата звернення 08.08.2024).
8. Римський статут Міжнародного кримінального суду : прийнятий 17.07.1998 року. *База даних «Законодавство України»*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_588#Text (дата звернення 08.08.2024).